

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 493/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice, zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Tpo 50/2023 z 25. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí vez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Tpo 50/2023 z 25. júla 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) zrušiť, prikázať krajskému súdu prepustiť ho bezodkladne z väzby na slobodu a priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisu všeobecného súdu [Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 Tp 9/2023] vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, 2. oddelenia vyšetrovania v Rožňave ČVS: ORP-87/2-VYS-RV-2023 z 18. marca 2023 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona, zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a prečin

porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu č. k. 11 Tp 9/2023-37 z 20. marca 2023 (právoplatným 20. marca 2023) z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd zároveň rozhodol tak, že podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahrádza väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Väzba začala plynúť 18. marca 2023 o 7.30 h.

4. Listom z 21. mája 2023 sťažovateľ požiadal okresný súd o prepustenie z väzby na slobodu. Predmetnú žiadosť okresný súd listom z 26. mája 2023 predložil podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku Okresnej prokuratúre Rožňava (ďalej len „okresná prokuratúra“). Z vyžiadaného spisu všeobecného súdu ďalej vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry vyrozumel okresný súd listom z 2. júna 2023 doručeným mu 12. júla 2023 o tom, že žiadosti o prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu nevyhovel a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Uznesením č. k. 11 Tp 9/2023 zo 14. júla 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu zo 14. júla 2023“) okresný súd rozhodol podľa § 238 ods. 4 a § 79 ods. 3 Trestného poriadku tak, že predmetnú žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietla a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

6. O sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu okresného súdu zo 14. júla 2023 bolo rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

7. Prokurátor okresnej prokuratúry podal na sťažovateľa 20. júla 2023 obžalobu pre pokračovací zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona, ktorá je aktuálne vedená okresným súdom pod sp. zn. 2 T 57/2023.

8. Okresný súd uznesením č. k. 2 T 57/2023 z 28. júla 2023 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 8 Tos 74/2023 z 3. augusta 2023 rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu vznikli zbytočné a ničím neodôvodnené prietahy;
- b) okresná prokuratúra nevyhovela predmetnej žiadosti prípisom z 2. júna 2023, a teda o nej od tohto dátumu mohol okresný súd rozhodnúť;
- c) okresný súd nerozhodol o sťažovateľovej žiadosti v primeranej lehote, keďže o nej rozhodol 14. júla 2023;
- d) obhajca sťažovateľa listom zo 7. júla 2023, doručeným okresnému súdu 10. júla 2023, požiadal okresný súd, aby bez zbytočných prietahov rozhodol o jeho prepustení z väzby na slobodu, prípadne aj s použitím nahradenia väzby zákonnými náhradami;
- e) okresný súd bol viac ako mesiac a pol nečinný, teda nekonal s osobitnou starostlivosťou, čím došlo k porušeniu práv sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5

ods. 4 dohovoru. Väzobné veci musia byť vybavované prednostne a urýchlene, v dôsledku čoho došlo podľa názoru sťažovateľa aj k porušeniu jeho práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy;

f) s poukazom na závery trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu prezentované v zjednocujúcom stanovisku č. k. Tpj 45/2021 z 27. júna 2023 je možné uviesť, že celkový čas rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu presahoval „primeraný rámec a zvyčajnú dĺžku rozhodovania“, v nadväznosti na čo považuje svoje ďalšie držanie vo väzbe za ústavne neakceptovateľné;

g) krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu zo 14. júla 2023 len formálne. V napadnutom uznesení absentuje akékoľvek vysporiadanie sa s jeho námietkami týkajúcimi sa nedôvodných prietáhov spôsobených okresným súdom pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (absentuje akékoľvek zhodnotenie námietky porušenia potreby rozhodnúť o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu urýchlene), čím došlo k porušeniu jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), práva na osobnú slobodu a slobodu a bezpečnosť [čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru] a základného práva na prerokovanie veci vez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) napadnutým uznesením krajského súdu o zamietnutí sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

III.1. K namietanému porušeniu práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

11. Podstatou námietok prezentovaných v obsahu ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu okresný súd nekonal prednostne a s urýchlením a krajský súd sa s predmetnou argumentáciou prezentovanou v odôvodnení jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu súdu prvého stupňa žiadnym spôsobom nevysporiadal. Sťažovateľ argumentuje, že jeho odôvodnenie z 24. júla 2023, v ktorom námietku týkajúcu sa nedostatočne urýchleného konania uvádzal, krajský súd v napadnutom uznesení ani nespomenul.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (m. m. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018). Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych

ustanovení čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020).

13. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, ktorého predmetom je preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby. O väzbe musí súd rozhodnúť urýchlene (podľa znenia autentických verzií dohovoru: „à bref délai“, resp. „speedily“). Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti a končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, prípadne dorúčením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného. Ústavný súd pri posudzovaní dodržania požiadavky urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby z hľadiska čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru vo svojich rozhodnutiach uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca (m. m. III. ÚS 255/03, III. ÚS 636/2017, II. ÚS 127/2020, II. ÚS 121/2021) a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011, I. ÚS 254/2021).

14. Ústavný súd k tejto časti ústavnej sťažnosti považuje za potrebné najskôr uviesť, že hoci sťažovateľ v obsahu ústavnej sťažnosti argumentuje nečinnosťou okresného súdu, v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite ústavnej sťažnosti, namieta porušenie svojich práv „len“ napadnutým uznesením krajského súdu. Za porušovateľa svojich práv teda označil iba krajský súd a za zásah do jeho práv považuje napadnuté uznesenie (nie samotný postup). V tejto súvislosti následne argumentuje skutočnosťou, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa porušenia práva na urýchlené väzobné rozhodovanie zo strany okresného súdu. Ústavný súd, ktorý je spravidla viazaný petitom ústavnej sťažnosti podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pristúpil k predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa (ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) v nadväznosti na takto jasne pomenovaný a označený petit a v rámci materiálnej ochrany práv sťažovateľa prihliadol aj na postup krajského súdu (napriek argumentačným nedostatkom ústavnej sťažnosti), ktorého výsledkom bolo napadnuté uznesenie (pozri bod 16 až 18 tohto uznesenia, pozn.).

15. Sťažovateľ argumentuje, že odôvodnenie sťažnosti z 24. júla 2023, v ktorom argumentáciu týkajúcu sa nedostatočne urýchleného konania okresného súdu uvádzal, krajský súd v napadnutom uznesení ani nespomenul a nevysporiadal sa s ňou. Ústavný súd sa na účel posúdenia predmetnej námietky oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia [hoci v tejto súvislosti sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri bod III.2. tohto uznesenia)], z ktorého je zrejmé, že sa v ňom nenachádza odkaz na odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa podanej

proti uzneseniu okresného súdu zo 14. júla 2023 či vysporiadanie sa s námietkami, ktoré boli jej obsahom. Z obsahu vyžiadaného súdneho spisu (sp. zn. 11 Tp 9/2023) zároveň vyplýva, že krajskému súdu bola vec predložená na rozhodnutie o podanej sťažnosti listom z 20. júla 2023 (doručeným krajskému súdu 24. júla 2023). Sťažovateľ zaslal odôvodnenie sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu zo 14. júla 2023 (v ktorej uplatnil namietanú argumentáciu) elektronickými prostriedkami 24. júla 2023 o 23.52 h., následne doplnenými kvalifikovaným elektronickým podpisom (25. júla 2023). Krajský súd vo veci rozhodol 25. júla 2023. Predmetné odôvodnenie sťažnosti mu bolo doručené 31. júla 2023 (listom z 26. júla 2023), t. j. v čase, keď už bolo vo veci rozhodnuté. Z obsahu vyžiadaného súdneho spisu je tak zrejmé, že krajský súd vo veci rozhodol v deň doručenia odôvodnenia sťažnosti sťažovateľa podpísanej kvalifikovaným elektronickým podpisom okresnému súdu, v dôsledku čoho sa s ňou už nevysporiadal (nemal možnosť sa vysporiadať). Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti netvrdil, o to menej preukázal, že by bolo v jeho prípade porušené právo na obhajobu tým, že by krajský súd „nepočkal“ na odôvodnenie podanej sťažnosti. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva ani to, že by sťažovateľ, resp. jeho obhajca žiadali o poskytnutie lehoty na písomné odôvodnenie sťažnosti, a to či už bezprostredne do zápisnice o výsluchu, alebo písomne podaním adresovaným či už okresnému súdu, alebo krajskému súdu. Táto skutočnosť nevyplýva ani z písomného odôvodnenia sťažnosti, ktorú sťažovateľ ústavnému súdu predložil. Sumarizujúc uvedené skutočnosti, ústavný súd konštatuje, že nemožno prisvedčiť námietke sťažovateľa o absencii odôvodnenia napadnutého uznesenia v kontexte sťažovateľom prezentovanej námietky.

16. V rámci materiálnej ochrany práv sťažovateľa ústavný súd nad rámec už popísaných skutočností konštatuje, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (z 21. mája 2023) bola okresnému súdu doručená 24. mája 2023. Ten ju následne zaslal okresnej prokuratúre podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku. Z vyžiadaného súdneho spisu ďalej vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry sa k žiadosti sťažovateľa vyjadril podaním z 2. júna 2023 doručeným okresnému súdu 12. júla 2023. Okresný súd vo veci rozhodol 14. júla 2023. O podanej sťažnosti proti uzneseniu súdu prvého stupňa následne rozhodoval krajský súd, ktorému bol súdny spis na rozhodnutie predložený 24. júla 2023. Krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa 25. júla 2023 napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 11. augusta 2023 (okresnému súdu na doručenie 4. augusta 2023).

17. Pokiaľ ide o postup krajského súdu v príslušnom konaní, ktorého výsledkom bolo napadnuté uznesenie, je z popísaných skutočností už na prvý pohľad zrejmé, že nevykazuje známky nerešpektovania požiadavky na urýchlenosť rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa (z pohľadu celkovej dĺžky rozhodovania krajského súdu ani z pohľadu prípadnej existencie neodôvodnenej nečinnosti v trvaní týždňov).

18. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd hodnotí ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd pre komplexnosť uvádza, že v prípade, ak mal sťažovateľ záujem v konaní pred ústavným súdom namietat postup okresného súdu, mal tak kvalifikovane urobiť v podanej ústavnej sťažnosti. Úlohou ústavného súdu totiž ani v rámci ním uprednostňovaného materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd nie je nahrádzať aktivitu sťažovateľov či ich právnych

zástupcov a iniciatívne dotvárať či dopĺňať ich ústavné sťažnosti tak, aby vyhovovali zákonných podmienkam. Ústavný súd by tak na seba preberal právomoc, ktorá mu nepatrí.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

20. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s rozhodovaním a rozhodnutím konajúcich súdov o jeho osobnej slobode, poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru (ako už vyššie naznačil), uvádza, že vo veciach, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v trestnom konaní, sa uplatňuje vzťah špeciálneho a všeobecného, pokiaľ ide o vzťah medzi jednotlivými čiastkovými právami tvoriacimi súčasť základného práva na súdnu ochranu garantovaného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a ustanoveniami čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu. Z uvedeného vyplýva, že čl. 46 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľ tiež namieta, je v trestných veciach v zásade aplikovateľný len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného voči konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je aplikovaná špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Je to tak z dôvodu, že označený článok ústavy zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto sa na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikujú špeciálne ustanovenia o osobnej slobode vyplývajúce z čl. 17 ústavy, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ústavy a naň nadväzujúce ďalšie články siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (vrátane sťažovateľom označeného čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu k rýchlosti rozhodovania o väzbe) garantujúce právo na súdnu ochranu (m. m. I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010, II. ÚS 311/2013, IV. ÚS 444/2013, I. ÚS 95/2021).

21. Sťažovateľ teda namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o trvaní jeho väzby, na ktoré sa ním označené články ústavy vecne nevzťahujú.

22. Obdobne vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd pripomína, že označené ustanovenie je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach opäť aplikovateľné v zásade len na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste, t. j. trestnom obvinení) a nevzťahuje sa v plnom rozsahu na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska väčšiny procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (m. m. napr. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05). Tento právny názor vychádza z rešpektovania rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v zmysle ktorej sa osobná sloboda chráni v zásade prostredníctvom čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom (čl. 5 ods. 1 dohovoru), pritom súčasťou záruk vyvoditeľných z čl. 5 dohovoru je aj ochrana práva jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prietahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), ako aj ochrana práva

jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene [(čl. 5 ods. 4 dohovoru); k uvedenému pozri napr. Khudoyorov v. Rusko, č. 6847/02, rozsudok ESLP z 8. 11. 2005, body 124 –125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

23. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti (t. j. v návrhu, o ktorom by mal ústavný súd rozhodovať, pozn.) špecifikoval, že krajský súd postupoval v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, a tým mal nedovolené zasiahnuť do jeho osobnej slobody. V danej veci je však neopodstatneným namietanie zásahu do práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, pretože z jeho znenia jednoznačne vyplýva, že tento sa *ratione materiae* vzťahuje na (prvotné) vzatie do väzby, t. j. na uvalenie väzby. Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania (pokračovania) väzby sú ako *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07, I. ÚS 95/2021). Napadnuté uznesenie sa v okolnostiach prerokúvanej veci týkalo práve rozhodovania o ďalšom pokračovaní väzby (zamietnutie žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu).

24. Vychádzajúc zo všetkých uvedených dôvodov, je zrejmé, že na vec sťažovateľa (týkajúcu sa rozhodovania o jeho osobnej slobode) sú čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru neaplikovateľné, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu